STICHTING
VAN DE ARBEID

Aan de Staatssecretaris van Financiën,
de heer mr. drs. J.C. de Jager,
Ministerie van Financiën,
Postbus 20 201
2500 EE DEN HAAG

Den Haag	:	9 mei 2008
Ons kenmerk	:	S.A.08.03728 /K
Uw Kenmerk	:	DB 2008-00019 U
Betreft	:	Inkoop ouderdomspensioen over achterliggende dienstjaren

Geachte heer De Jager,

In uw brief van 14 maart 2008 heeft u mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een negatieve reactie gegeven op het verzoek van de Stichting van de Arbeid om het versoepelde fiscale regime voor de bepaling van de inkoopruimte over vóór 2006 liggende dienstjaren ook van toepassing te laten zijn bij inkoop over die jaren als het gaat om individuele pensioenmodules.

De beslissing om het verzoek van de Stichting niet te honoreren, beoordeelt zij als buitengewoon teleurstellend. De door u aangevoerde argumentatie heeft de Stichting niet overtuigd. Sterker nog, zij acht deze argumentatie in de kern onjuist.

In uw brief geeft u aan dat volgens de wettelijke systematiek normaliter de fiscale ruimte voor inkoop over een bepaalde periode wordt bepaald door het verschil tussen hetgeen fiscaal maximaal is toegestaan en hetgeen over die periode reeds is opgebouwd. Het buiten beschouwing laten van vóór 1 januari 2006 opgebouwde (prepensioen)-aanspraken leidt er volgens u toe dat over de desbetreffende periode deels dubbele pensioenopbouw mogelijk is. Dat dit desondanks bij collectieve inkoop alsnog is toegestaan, heeft volgens u als reden dat anders uitvoeringstechnische problemen zouden ontstaan. Bij het bepalen van de ruimte binnen een individuele regeling spelen die uitvoeringstechnische problemen niet en daarom ziet u in die gevallen geen reden om het feitelijk opgebouwde (pre)pensioen daarbij buiten beschouwing te laten.

Naar het oordeel van de Stichting van de Arbeid is er echter geen sprake van dubbele pensioenopbouw als het gaat om het buiten beschouwing laten van vóór 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op prepensioen. In die periode van het zogenoemde Witteveenkader kenden ouderdomspensioen en prepensioen (of tijdelijk overbruggingspensioen) immers elk een eigen fiscale ruimte. Bij de opbouw van ouderdomspensioen hoefde tot

1 januari 2006 dan ook op geen enkele wijze rekening te worden gehouden met opgebouwd prepensioen.

Uit uw brief kan worden opgemaakt dat bij het bepalen van de fiscale inkoopruimte voor het ouderdomspensioen de vóór 1 januari 2006 opgebouwde prepensioenaanspraken moeten worden beschouwd als aanspraken op ouderdomspensioen. Dat standpunt vindt echter geen grond in de Wet op de loonbelasting. Het gaat naar het oordeel van de Stichting echt te ver om een dergelijk essentieel punt te moeten afleiden uit een uitvoeringsbesluit.
Dat prepensioen en ouderdomspensioen twee verschillende pensioensoorten zijn met eigen fiscale ruimtes, wordt ook in uw brief erkend (zie de voetnoot van pagina 1).
De Stichting staat dan ook op het standpunt dat het tot 1 januari 2006 opgebouwde prepensioen niet de fiscale ruimte voor het ouderdomspensioen kan beïnvloeden [1].

Vorenstaande argumentatie maakte ook onderdeel uit van de brief van de Stichting van 10 januari 2008. De Stichting moet thans met teleurstelling vaststellen dat u in uw brief op die argumentatie in het geheel niet bent ingegaan. In uw brief spreekt u uitsluitend over opgebouwde pensioenaanspraken, zonder enig onderscheid te maken tussen prepensioen en ouderdomspensioen.

Ook blijft de Stichting bij haar standpunt dat zonder de gevraagde aanpassing geen recht gedaan wordt aan het Najaarsakkoord van 2004.
In uw brief wordt gesteld dat de brief van minister De Geus van 24 juni 2005 alleen een tegemoetkoming bood voor regelingen met collectieve inkoop.

De Stichting is het hiermee oneens en vindt dat u in uw brief van 14 maart 2008 ook op dit punt niet ingaat op de kritiek van de Stichting.
In de brief van minister De Geus van 24 juni 2005 wordt het volgende gesteld:

> *"Het kabinet zal in verband met de bij het najaarsakkoord met sociale partners gemaakte afspraak prepensioenaanspraken echter respecteren met betrekking tot het bepalen van de ruimte voor inkoop. Er wordt een wijziging in de fiscale regelgeving opgenomen op grond waarvan de inkoopruimte voor het ouderdomspensioen over vóór 2006 liggende dienstjaren niet beperkt wordt door reeds onder het in die jaren geldende Witteveenkader opgebouwd prepensioen".*

Deze toezegging is algemeen geformuleerd en beperkt zich niet tot collectieve inkoop. Hieruit kan niet anders geconcludeerd worden dan dat in alle gevallen geldt dat vóór 1 januari 2006 opgebouwd prepensioen niet in mindering gebracht hoeft te worden op de inkoopruimte ouderdomspensioen.

De brief van De Geus vervolgt met deze alinea:

> *"Wat betreft de fiscale behandeling van individuele modules voor de opbouw van ouderdomspensioen in de tweede pijler voor zover vóór 1 januari 2006 opbouw heeft plaatsgevonden, zal het kabinet een zelfde tegemoetkoming bieden. Dit bete-*

---

[1] Dit blijkt ook uit artikel 38d, lid 3 Wet LB, waar expliciet is bepaald dat de in artikel 18a opgenomen maxima voor ouderdomspensioen mogen worden overschreden, voor zover dat het gevolg is van omzetting van een op 31 december 2005 bestaande aanspraak op prepensioen in een aanspraak op ouderdomspensioen. In de artikelen 38e en 38f is hetzelfde geregeld voor respectievelijk het vroegpensioen en het overbruggingspensioen.

kent dat er bij de toets op de inkoopruimte vanaf 2006 op basis van een collectieve inkoopregeling geen rekening gehouden hoeft te worden met vóór 1 januari 2006 in de tweede pijler opgebouwde individuele oudedagsvoorzieningen".

De Stichting wijst erop dat in dit citaat in aanvulling op de meer algemene toezegging dat er nimmer rekening gehouden hoeft te worden met (individueel of collectief) opgebouwd prepensioen, specifiek wordt ingegaan op fiscale behandeling van individuele modules voor de opbouw van ouderdomspensioen**.** Uit het citaat kan worden opgemaakt dat men bij een collectieve inkoopregeling geen rekening hoeft te houden met individueel opgebouwd ouderdomspensioen. Hieruit volgt dat bij een individuele inkoopregeling er wél rekening gehouden moeten worden met individueel opgebouwd ouderdomspensioen. Daarop heeft evenwel het verzoek van de Stichting geen betrekking. De Stichting vraagt niet om een versoepeling van het fiscale regime zodanig dat ook bij individuele inkoop van ouderdomspensioen geen rekening behoeft te worden gehouden met individueel opgebouwd ouderdomspensioen. Het verzoek van de Stichting behelst uitsluitend nakoming van de door minister De Geus gedane toezegging van het vorige kabinet dat ook bij individuele modules geen rekening behoeft te worden gehouden met vóór 1 januari 2006 opgebouwde aanspraken op prepensioen.

Beide citaten uit de brief van minister De Geus van 24 juni 2005 in hun onderlinge samenhang beschouwend, kan naar de opvatting van de Stichting geen andere conclusie worden getrokken dan dat met opgebouwd prepensioen nimmer rekening hoeft te worden gehouden. Door nu te stellen dat er wél een voorwaarde geldt, namelijk die van een collectieve inkoopregeling, wordt op de in de brief van minister De Geus expliciet gedane toezegging op een essentieel punt teruggekomen.[2]

U wijst in uw brief van 14 maart 2008 vervolgens op artikel 12d Uitvoeringsbesluit LB. Naar uw mening is in dit artikel duidelijk vastgelegd dat de vóór 1 januari 2006 opgebouwde prepensioenaanspraken alleen buiten beschouwing blijven als er sprake is van collectieve inkoop.
Dit artikel is naar de opvatting van de Stichting absoluut geen juiste vertaling van hetgeen in het Najaarsakkoord is afgesproken. De tekst van dit uitvoeringsbesluit en de daarop gebaseerde handelwijze van de Belastingdienst vormden nu juist de aanleiding voor de Stichting van de Arbeid om deze kwestie bij u aan de orde te stellen. De kern daarvan was immers dat, naast de afschaffing van VUT en prepensioen, de pensioenregeling mag worden geoptimaliseerd door gebruik te maken van de in het verleden nog niet benutte ruimte voor de opbouw van het ouderdomspensioen. De omstandigheid dat de Belastingdienst vervolgens de opvatting huldigde dat bij de bepaling van de inkoopruimte rekening diende te worden gehouden met opgebouwde prepensioenaanspraken was voor sociale partners in de Stichting van de Arbeid reden om de kwestie in de Regiegroep aan de orde te stellen. De Stichting was dan ook verheugd over de toezegging van het kabinet gedaan in de brief van minister De Geus uit 2005. Het feit dat vervolgens wederom daarop een beperking wordt aangebracht, namelijk de beperking tot collectieve inkoop als omschreven in artikel 12d van het uitvoeringsbesluit, betekent dan ook wel degelijk dat aan de afspraken van het Najaarsakkoord 2004 geen recht wordt gedaan. Deze beperking raakt een substantieel aantal pensioenregelingen, zowel in de profit- als in de non-profitsector. In veel gevallen gaat het daarbij om collectieve rege-

[2] Een schematisch overzicht is opgenomen in de bijlage bij deze brief.

lingen waarbij voorzien wordt in de mogelijkheid van individuele modules voor additionele pensioenopbouw. Het aanbod wordt collectief gedaan maar de deelnemer heeft de mogelijkheid om daar wel of geen gebruik van te maken. Wanneer voor die regelingen geldt dat bij de bepaling van de inkoopruimte rekening gehouden moet worden met vóór 1 januari 2006 opgebouwde prepensioenaanspraken betekent dat een substantiële inbreuk op de afspraken gemaakt in het kader van het Najaarsakkoord 2004.

Daarnaast vindt de Stichting van de Arbeid het buitengewoon merkwaardig dat enerzijds in de Wet op de loonbelasting zelf wordt geregeld dat tot 1 januari 2006 opgebouwde prepensioenaanspraken gerespecteerd worden (artikel 38d) en dat anderzijds vervolgens hierop in een uitvoeringsbesluit een beperking wordt aangebracht door de voorwaarde te introduceren van collectieve inkoop. Een uitvoeringsbesluit is toch bedoeld ter verdere uitwerking van de wettekst en niet om deze inhoudelijk te wijzigen of te beperken?
In dit verband merkt de Stichting op dat artikel 12d er overigens niet is gekomen om uitvoeringstechnische problemen op te lossen maar om recht te doen aan de afspraken van het Najaarsakkoord 2004.

Ten slotte gaat u in uw brief naar het oordeel van de Stichting te gemakkelijk voorbij aan het argument in de brief van de Stichting van 10 januari 2008 inzake het verschil tussen de tweede en derde pijler. In uw brief stelt u dat er sprake zou zijn van een misverstand, want het gaat daarbij over de opbouw in het desbetreffende jaar, afgezien van de reserveringsruimte.
De Stichting wijst erop dat het nu juist wel gaat over de reserveringsruimte! Anders dan de inkoopruimte in de tweede pijler wordt deze in de derde pijler niet beperkt door het vóór 1 januari 2006 opgebouwde prepensioen; het prepensioen maakt immers geen onderdeel uit van de zogenoemde factor A.

Gelet op het voorgaande doet de Stichting van de Arbeid een dringend beroep op u en via u op de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om uw standpunt in deze kwestie te heroverwegen.
De Stichting zou het ten zeerste op prijs stellen om, alvorens u hierover een beslissing neemt, met u en zo mogelijk met een vertegenwoordiging van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een gesprek te hebben om deze brief nader toe te lichten.

Een afschrift van deze brief wordt gezonden aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Hoogachtend,

STICHTING VAN DE ARBEID

drs. W.J. Kroes
plv. secretaris

Bijlage: schematisch overzicht

Situatie 2005 Verschillende pensioensoorten en verschillende fiscale ruimtes

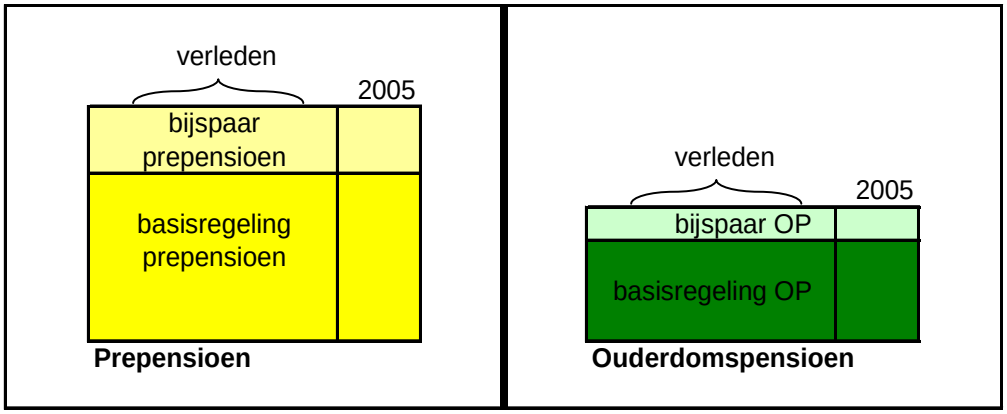

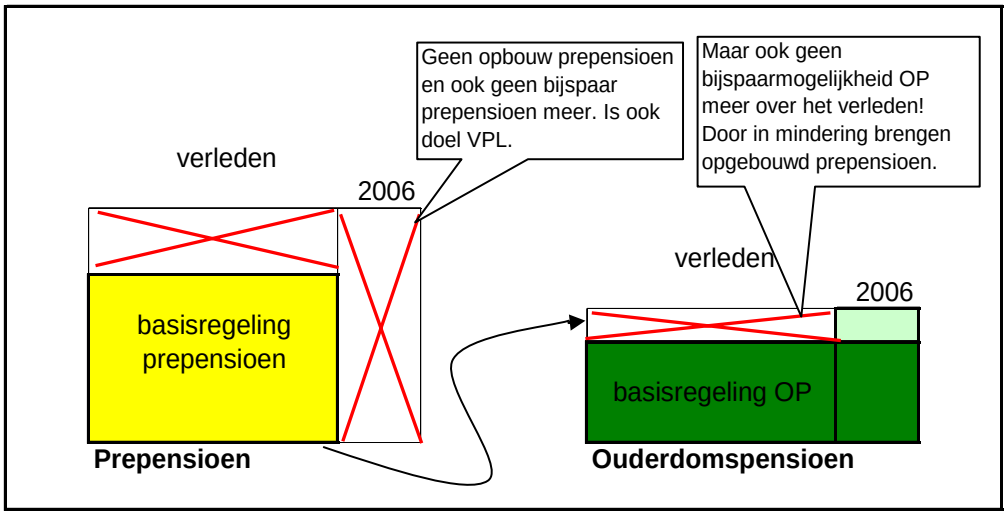
Situatie 2006 Vermenging van pensioensoorten en fiscale ruimtes met terugwerkende kracht!